

■ Ἀπὸ τὸ Ὁρθόδοξο Ἀγιολόγιο τῆς Ἰβηρίας-Γεωργίας

**Ὁ Ὅσιος Ἰλαρίων, ὁ ἐν Ἰβηρία,
ὁ Θαυματουργὸς***
† 19η Νοεμβρίου 875

Ὁ Ὅσιος Ἰλαρίων προερχόταν ἀπὸ πολύτεκνη οἰκογένεια πλουσίων, εὐσεβῶν καὶ εὐγενῶν πριγκίπων τοῦ Καχέτι, ὁ δὲ πατέρας του διέθετε στρατὸ πολεμιστῶν.

Οἱ γονεῖς τοῦ Ἰλαρίωνος ἔδωσαν ὑπόσχεσι νὰ ἀφιερῶσουν τὸν υἱὸν αὐτῶν στὸν Θεὸ καὶ ἀπὸ τὴν ἡλικία τῶν ἑξι ἐτῶν ἀνατράφηκε ἀπὸ ἓναν θεοσεβούμενο ἄνδρα τοῦ τόπου.

Βλέπων τὴν πνευματικὴ πρόοδο τοῦ υἱοῦ του, ὁ πατέρας του τοῦ ἔδινε ἄφθονο ἐπίδομα γιὰ τὴ συντήρησί του καὶ στὴν συνέχεια ἱδρυσε γι' αὐτὸν ἓνα Μοναστήρι, ὅπου σύντομα συγκεντρώθηκαν δεκαἕξι Μοναχοί.

Ὁ νεαρὸς ἀσκητὴς πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ὑπερβολικῆς πρὸς αὐτὸν ἀγάπης τοῦ πατρός του, σὲ ἡλικία 14 ἐτῶν ἀνεχώρησε γιὰ τὸ Γκαρέτζι, ὅπου ἀσκήτευσε σὲ μία ἀπὸ τὶς σπηλιὰς τῆς Λαύρας τοῦ Γκαρέτζι καὶ ξεπέρασε τοὺς ἐκεῖ Μοναχοὺς μὲ τὰ πνευματικὰ κατορθώματά του. **Τα** λαξευμένα Κελλιά στὸν βράχο, ὁ μικρὸς Ναὸς καὶ ἡ Τράπεζα (σήμερα στὸ ἀνώτερο τμήμα τῆς νότιας πτέρυγας τῆς Λαύρας), θεωρεῖται ὅτι ἀνήκουν στὴ Μονὴ τοῦ Ὁσίου Ἰλαρίωνος.

Οἱ Ἀδελφοὶ παρεκάλεσαν τὸν Ὅσιο νὰ γίνῃ πνευματικὸς Πατέρας τους καὶ ἐκεῖνος τὸ δέχθηκε καὶ ἐπέλεξε ἓνδεκα μαθητές. **Ὁ** Ἐπίσκοπος τῆς Ρουστάβας τὸν ἔπεισε νὰ λάβῃ τὴν ἱερωσύνη, καὶ στὸ ἐξῆς πολλοὶ συνέρρεαν ἀπὸ μακρινὲς περιοχὲς γιὰ νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν.

* * *

Κάποτε ὁ Ὅσιος Ἰλαρίων, ποθῶν νὰ προσκυνήσῃ τοὺς Ἁγίους Τόπους, ὤρισε ἕναν Ἀδελφὸν διάδοχό του καὶ μαζί μὲ ἕναν ἀπὸ τοὺς μαθητὲς του ἀνεχώρησε γιὰ τὰ Ἱεροσόλυμα. Παρὰ τὸ ὅτι ἀπὸ τὴν ἐποχὴ τῶν ἀραβικῶν εἰσβολῶν, ὁ δρόμος μέσῳ τῆς Ἀντιόχειας θεωρεῖτο ἐπικίνδυνος, ὁ Ἰλαρίων ἐπεχείρησε τὸ ταξίδι του. Ἐγνώριζε τὰ ἀραβικά, καὶ εἶχε τὴν δυνατότητα νὰ ἐπικοινωνήσῃ μὲ τοὺς κατοίκους τοῦ τόπου.

Καθ' ὁδόν, στὴν Συρία, ὁ ἀσκητὴς δέχθηκε ἐπίθεσι ἀπὸ ληστές, οἱ ὁποῖοι ἀπειλοῦσαν νὰ τὸν θανατώσουν. Ἀλλὰ τὰ χέρια τους ἐπάγωσαν στὸν ἀέρα καὶ οἱ ληστές ἀκολούθησαν τὸν Ὅσιο σὲ ἕνα μέρος τῆς διαδρομῆς, παρακαλοῦντες αὐτὸν νὰ τοὺς λυπηθῇ. Ὁ Ὅσιος τοὺς εὐλόγησε μὲ τὸ σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ τὰ χέρια τῶν ληστῶν ἀνέκτησαν τὴν ἰκανότητά τους νὰ κινουῦνται. Οἱ θεραπευμένοι Ἀραβες ἔσπευσαν στὶς κατοικίες τους, ὅπου ἐφιλοξένησαν τὸν Ἰλαρίωνα καὶ ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς ἀκολούθησε τοὺς Μοναχοὺς μέχρι τὸ ὄρος Θαβῶρ.

Ὁ Ὅσιος Ἰλαρίων, ἀφοῦ προσεκύνησε τὸν Γολγοθᾶ καὶ τὸν Πανάγιό Τάφο στὰ Ἱεροσόλυμα, τοὺς ἱεροὺς τόπους τῆς Βηθλεέμ, τὸν Ἰορδάνη ποταμὸ καὶ τὴν Λαύρα τοῦ Ὁσίου σάββα, πέρασε ἐπτὰ ἔτη στὴν ἔρημο τοῦ Ἰορδάνου, κατοικῶν στὸ σπήλαιο τοῦ Ἁγίου Προφήτου Ἡλιοῦ τοῦ Θεσβίτου, τὸ ὁποῖο ὑπῆρξε ἕνα διάστημα καὶ κατοικία τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Βαπτιστοῦ.

Ἐκεῖ κατ' ὄναρ εἶδε ἕνα ὄραμα, ὅτι εὐρίσκετο ἐνώπιον τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου, ἀνάμεσα σὲ δώδεκα ἄνδρες, στὸν τόπο τῆς ἐνδόξου Ἀναλήψεως τοῦ Κυρίου. Ἡ Ὑπεραγία Θεοτόκος εἶπε: «**Ῥ** Ἰλαρίων, ἄπελθε εἰς τὸν οἶκόν σου καὶ ἐτοίμασε τράπεζαν εἰς τὸν Κύριον καὶ Υἱόν μου!». Ἡ Παναγία τὸν διέταξε νὰ ἐπισκεφθῇ τοὺς γονεῖς του καὶ νὰ σπεύσῃ στὴν Γεωργία, γιὰ νὰ προλάβῃ τὸν πατέρα του ἐν ζωῇ. Ἀφοῦ ἐξύπνησε, ὁ Ἰλαρίων πληροφορήθηκε στὴν καρδιά καὶ τὸν νοῦ του τὸ μήνυμα τῆς ἐμφανίσως καὶ ἀνεχώρησε γιὰ τὴν πατρίδα του.

* * *

Μονὴ τοῦ Ἁγίου Δαβίδ.
Ἄκουρα.

Ἐκεῖ, μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα του καὶ τῶν ἀδελφῶν του καὶ τὴν μεταβίβασι τῆς κληρονομιάς τοῦ πατέρα του ἀπὸ τὴν μητέρα του ἐπ' ὀνόματί του, μετέτρεψε σὲ Μοναστήρι τὸ πατρικό του σπίτι, στὸ χωριὸ Ἄκουρα, πλησίον τοῦ Τελάβι, στὸ Καχέτι, τὸ κατέστησε Μετόχιον τῆς Μονῆς τοῦ Ὁσίου Δαβίδ

Γκαρέτζι, καὶ ἐδώρησε στὸ Μοναστήρι ἀρκετὰ ἐδάφη. **Σ**υνέθεσε *Τυπικὸν* καὶ ἔγινε πνευματικὸς Πατέρας τῆς μητέρας του. Ἀφοῦ ἔκανε τὴν μητέρα καὶ τὴν ἀδελφὴ του Μοναχὲς, παρέμεινε πλησίον τοῦ Μοναστηριοῦ αὐτοῦ μέχρι τὸ θάνατο τῆς μητέρας του.

Τότε ὁ Ὅσιος Ἰλαρίων ἐπέστρεψε στὸ Γκαρέτζι καί, ἀφοῦ διένειμε τὴν ὑπόλοιπη κληρονομιά του στοὺς πτωχοὺς, ἀνεκαίνισε τὴν Λαύρα τοῦ Ὁσίου Δαβίδ Γκαρέτζι, συγκέντρωσε ἕως ἑβδομήντα ἔξι Ἀδελφούς καὶ καθιέρωσε *Τυπικὸν* καὶ *Κανόνα*, ἀντικαθιστῶν τὶς παραδόσεις τοῦ ἐρημιτικοῦ βίου καὶ τοῦ ἀσκητισμοῦ μὲ νέες ἀρχὲς ὀργανώσεως κοινοβιακοῦ Μοναχισμοῦ.

Ἀφοῦ ἔγινε Ἡγούμενος τῆς Λαύρας, ὁ Ὅσιος διεύρυνε τὴν Ἐκκλησία τῆς Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος, ὅπου εὐρίσκοντο οἱ τάφοι τῶν Ὁσίων Δαβίδ καὶ Λουκιανοῦ τοῦ Γκαρέτζι, καὶ συνέβαλε στὴν καθιέρωσι τῆς τιμῆς τῶν Ἁγίων αὐτῶν: **Σ**τὸν Βίο τοῦ Ὁσίου Δαβίδ ἀναφέρεται, ὅτι ὁ Ἅγιος Ἰλαρίων, «ἐνῶ εὐρίσκετο στὸ Γκαρέτζι κατεσκεύασε... μιὰ λάρνακα... στὴν ὁποία τῶρα ἀναπαύονται τὰ τίμια λείψανα τοῦ Ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Δαβίδ, καὶ ἔξω, κατὰ μῆκος τοῦ Ἱεροῦ ὑπάρχει ὁ τάφος τοῦ Ἁγίου Λουκιανοῦ».

Ἐπὶ Ἰλαρίωνος ἐπίσης, τὰ ἐδάφη τῆς Μονῆς αὐξήθηκαν καὶ ἰδρύθηκαν νέα Μοναστήρια ἀνατολικά καὶ δυτικὰ τῆς Μονῆς.

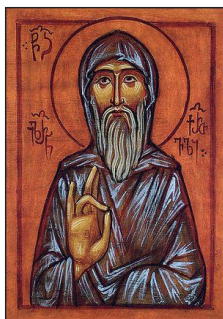
Ἐσατανᾶς ὅμως εἰσηλθε στὸν θεῖο τοῦ Ἰλαρίωνος, ὁ ὁποῖος ἤθελε νὰ οικειοποιηθῇ ὅλη τὴν κληρονομιά. **Ὅ**ταν ὁ δαιμονισμένος θεραπεύθηκε, μετενόησε καὶ ἐκάρη Μοναχὸς ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ὁσίου Ἰλαρίωνος, «τὸ θαῦμα διαδόθηκε σὲ ὅλη τὴν χώρα τῆς Καρτάλης».

Ἡ φήμη τοῦ Ὁσίου Ἰλαρίωνος διαδόθηκε σὲ ὅλη τὴν Γεωργία. **Π**ολλοὶ ἄνθρωποι ἐπιθυμοῦσαν νὰ ἰδοῦν τὸν Ἅγιο καὶ νὰ λάβουν ἀπὸ αὐτὸν συμβουλὲς καὶ καθοδήγησι. **Ο**ἱ ἄνθρωποι προσήρχοντο στὸν ἀσκητὴ, αὐτὸς τοὺς παρηγοροῦσε καὶ τοὺς ἐθεράπευε.

* * *

Σύντομα ἠθέλησαν νὰ τὸν χειροτονήσουν Ἐπίσκοπο, ἀλλὰ ὁ Ὅσιος ἐγκατέλειψε καὶ πάλι τὴν Γεωργία καὶ μαζί μὲ δύο Ἀδελφοὺς ἀνεχώρησε γιὰ τὴν Κωνσταντινούπολι, κατὰ τὴν διάρκεια τῆς βασιλείας τοῦ βυζαντινοῦ Ἀυτοκράτορος Μιχαὴλ Γ΄ (842-867).

Μετὰ ἀπὸ μακρὸ ταξίδι ὁ Ἰλαρίων καὶ οἱ δύο σύντροφοί του ἔφθασαν στὸ ὄρος Ὀλυμπο τῆς Βιθυνίας καί, ἀφοῦ ἀνεκάλυψαν ἓνα μικρὸ ἐγκαταλελειμμένο Ναό, ἐγκαταστάθηκαν ἐκεῖ. **Τ**ὸ βράδυ, τὴν παραμονὴ τῆς Κυριακῆς τῆς Τυροφάγου, ἓνας Μοναχὸς ἦλθε στὸν Ναὸ ἀπὸ τὴν Μεγάλῃ Λαύρα γιὰ νὰ ἀνάψῃ τὸ καντήλι

καί, βλέπων τούς ἀνθρώπους, οἱ ὅποιοι εἶχαν καταφύγει ἐκεῖ, τούς ἔφερε ὀλίγη τροφή.

Τὸ ἐπόμενο Σάββατο, ἀνήμερα τοῦ Ἁγίου Θεόδωρου Τύρωνος, ὁ Μοναχὸς ἦλθε καὶ πάλι στὸ ἐκκλησιάκι καὶ διεπίστωσε, ὅτι οἱ Ἀδελφοὶ εἶχαν περάσει ὅλη τὴν ἐβδομάδα ἄσιτοι, τρώγοντες μόνον ὀλίγες φακές. **Ο** Μοναχὸς ἐρώτησε τὸν Ὅσιο Ἰλαρίωνα γιὰ τὶς ἀνάγκες τους. **Ο** Ὅσιος ἐζήτησε μόνον πρόσφορα καὶ οἶνο γιὰ τὴν Ἀναίμακτη Θυσία. **Ε**τέλεσε τὴν πρωϊνὴ Λειτουργία, ἐκοινώνησε ὁ ἴδιος καὶ ἐκοινώνησε τούς Ἀδελφοὺς.

Οταν ὁ Ἡγούμενος τῆς Μεγάλης Λαύρας ἔμαθε, ὅτι ἓνας ἄγνωστος Ἱερέυς, ὁ ὅποιος δὲν ὠμιλοῦσε ἐλληνικὰ εἶχε λειτουργήσει στὸν Ναό, ἐθύμωσε καὶ διέταξε τὸν Οἰκονόμο καὶ μερικοὺς Μοναχοὺς νὰ διώξουν τούς ξένους ἀπὸ τὴν περιοχὴ τῆς Μονῆς. **Ο** Ὅσιος Ἰλαρίων τότε ὠμίλησε ἐλληνικὰ στὸν Οἰκονόμο, ὁ ὅποιος εἶχε ἔλθει στὸν Ναό, καὶ ζήτησε ἄδεια νὰ περάσῃ τὴν νύκτα στὸν Ναό, ὑποσχόμενος νὰ ἀναχωρήσῃ τὸ πρωῖ.

Τὴν ἴδια νύκτα ὁ Ἡγούμενος τῆς Λαύρας εἶδε ἓνα ὄραμα: **Η** Παναγία στάθηκε ὠργισμένη δίπλα στὸ κρεβάτι του καὶ τὸν ἐπέπληξε γιὰ τὴν παράβασι τῆς ἐντολῆς τῆς φιλοξενίας. **Ε**μφοβὸς ὁ Γέροντας ἔπεσε τὸ πρωῖ στὰ πόδια τοῦ Ὁσίου Ἰλαρίωνος, ἐζήτησε συγγνώμη γιὰ τὸ θράσος του καὶ τὸν παρεκάλεσε νὰ παραμείνῃ, γιὰ νὰ κατευνάσῃ τὴν ὀργὴ τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου. **Ο** Ὅσιος Ἰλαρίων παρηγόρησε τὸν Γέροντα καὶ συνεφώνησε νὰ μείνῃ.

Σύντομα ἢ φήμη τοῦ Ὁσίου Ἰλαρίωνος ἀπλώθηκε σὲ ὅλοκληρο τὸν Ὀλυμπο, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ τὸν ἐπισκέπτονται καθημερινὰ Μοναχοὶ ἀπὸ Μονὲς καὶ Ἀσκητήρια τοῦ Ὀλύμπου.

Εν τούτοις, ὁ Ἰλαρίων, θέλων νὰ ἀποφύγῃ τὶς τιμὲς καὶ τὸ θόρυβο τὸν ὅποιον προκαλοῦσαν οἱ ἐπισκέψεις, ἀπεφάσισε μετὰ ἀπὸ πέντε ἔτη, νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸν Ὀλυμπο μαζί μὲ ἓναν ὑποτακτικό του, Ἰσαάκ, ἀφήνων ὀπίσω τὰ ἄλλα μέλη τῆς συνοδίας του.

* * *

Μετέβη στὴν Κωνσταντινούπολι, ὅπου προσεκύνησε τὸν Ζωοποιὸ Σταυρὸ τοῦ Κυρίου καὶ ἀπῆλθε στὴν Ρώμη γιὰ νὰ προσκυνήσῃ τούς Τάφους τῶν Πρωτοκορυφαίων Ἀποστόλων Πέτρου καὶ Παύλου. **Σ**τὸν δρόμο γιὰ τὴν Ρώμη, ἓνας παράλυτος θεραπεύθηκε μὲ τὶς προσευχὲς τοῦ Ἁγίου.

Ο Ἅγιος Ἰλαρίων, ἀφοῦ ἐξῆσε στὴν Ρώμη γιὰ δύο ἔτη, ἐπέστρεψε καὶ πάλι στὴν Κωνσταντινούπολι. **Σ**τὸ δρόμο τῆς ἐπιστροφῆς, στὴν Θεσσαλονίκη, ὁ μακάριος Ἰλαρίων φιλοξενήθηκε νὰ ἀναπαυθῆ εἰς

τὸν οἶκον τοῦ Διοικητοῦ τῆς πόλεως. **Α**ὐτὴ τὴν ὥρα, μία ὑπηρετρία ἔβγαλε στὸν ἥλιο τὸν τετράχρονο παράλυτο υἱό του. **Ὁ** Ὅσιος Ἰλαρίων ἐζήτησε ἀπὸ τὴν γυναῖκα νερό. **Ἐ**νῶ ἐκείνη ἐπήγγαινε νὰ φέρῃ νερό, ὁ Ὅσιος Ἰλαρίων ἐσημείωσε ἐπὶ τὸν παῖδα τὸν σημεῖο τοῦ σταυροῦ καὶ τὸν ἐθεράπευσε. **Τ**ότε τὸ παιδί ἔτρεξε ἀμέσως πρὸς τὴν μητέρα του καὶ ὁ Ἅγιος Ἰλαρίων ἔφυγε βιαστικὰ ἀπὸ τὸν τόπο ἐκεῖνον.

Ὅσιος Ἰλαρίων ὁ Ἰβηρ. Λεπτομέρεια ἀπὸ Εἰκόνα στὴν Μονὴ τῆς Ἁγίας Αἰκατερίνης, Σινᾶ.

Ὁ πατέρας τοῦ παιδίου, ὁ Διοικητὴς τῆς πόλεως, ἀφοῦ διεπίστωσε αὐτὸ τὸ θαῦμα διέταξε νὰ εὑρεθῇ ὁ θαυματουργὸς θεραπευτῆς. **Ὁ**ταν τὸν ἀνεκάλυψαν καὶ τὸν ἔφεραν ἐνώπιόν του, ὁ Κυβερνήτης τῆς πόλεως παρεκάλεσε τὸν Ὅσιο νὰ μείνῃ στὴν Θεσσαλονίκη καὶ νὰ ἐπιλέξῃ ὁ ἴδιος ἕναν τόπο γιὰ τοὺς ἀγῶνες του. **Β**λέπων ὁ Ὅσιος τὴν ἀγάπη τοῦ Διοικητοῦ γιὰ τὸν Θεό, κάμφθηκε στὶς παρακλήσεις του καὶ συνεφώνησε νὰ μείνῃ. **Ἐ**πέλεξε ἕνα μέρος κατάλληλο καὶ ὁ Κυβερνήτης τῆς πόλεως ἔκτισε ἐκεῖ Ναὸ καὶ Κελλιὰ.

Ὁλη ἡ πόλις ἔμαθε γιὰ τὸν Ἅγιο Ἰλαρίωνα καὶ τὰ θαύματά του. **Ὁ** Ὅσιος πέρασε τὶς ὑπόλοιπες ἡμέρες τῆς ζωῆς του στὴν Θεσσαλονίκη. **Ὁ**ταν ὁ Κύριος προειδοποίησε τὸν Ὅσιο γιὰ τὴν ἡμέρα τῆς ἐκδημίας του, ἐκάλεσε τὸν ἄρχοντα τῆς πόλεως πλησίον του, τὸν εὐχαρίστησε καὶ τοῦ παρήγγειλε νὰ ἀγαπᾷ τοὺς Μοναχοὺς καὶ τοὺς πτωχοὺς, καὶ νὰ εἶναι δίκαιος καὶ ἐλεήμων.

* * *

Ὁ Ὅσιος ἐκοιμήθη ἐν Κυρίῳ τὸ Σάββατο, 19η Νοεμβρίου 875.

Ὁ εὐγνώμων Διοικητὴς ἐτοίμασε μία μαρμάρινη Λάρνακα γιὰ τὸν κεκοιμημένο εὐεργέτη του. **Ὁ**σοὶ ἀσθενεῖς προσήρχοντο μὲ πίστι νὰ τὴν ἀσπασθοῦν, ἐθεραπεύοντο...

Ὁ Διοικητὴς καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Θεσσαλονίκης διηγήθηκαν τὰ θαύματα αὐτὰ στὸν Αὐτοκράτορα Βασίλειο τὸν Μακεδόνα (866-886). **Ὁ** Αὐτοκράτωρ καὶ ἐκεῖνος διηγήθηκε τὰ θαύματα αὐτὰ σὲ Μοναχοὺς, οἱ ὅποιοι ἦλθαν ἀπὸ τὸ Ὀλυμπο, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἦταν καὶ ὁ ἴδιος ὁ Γέροντας, ὁ ὁποῖος κάποτε ἤθελε νὰ διώξῃ τὸν Ἅγιο Ἰλαρίωνα.

Ὁ Βασίλειος τότε ἐνδιαφέρθηκε γιὰ τοὺς συμπατριῶτες καὶ μαθητὲς τοῦ Ἁγίου Ἰλαρίωνος. **Τ**οῦ παρουσίασαν τρεῖς ἡλικιωμένους Γέροντες. **Ἐ**ντυπωσιασμένος ἀπὸ τὴν ἀγιότητα τῶν πατέρων, ὁ Αὐτοκράτωρ τοὺς ἔστειλε στὸν Πατριάρχη τῆς Κωνσταντινουπόλεως γιὰ εὐλογία. **Ὁ** Πατριάρχης κατέλαβε μὲ ποῖα χάρι ἦσαν

προικισμένοι αὐτοὶ οἱ τρεῖς Γέροντες καὶ συνεβούλευσε τὸν Αὐτοκράτορα νὰ τοὺς τιμήσῃ μὲ μεγάλες τιμές.

Τότε ὁ Αὐτοκράτωρ πρότεινε στοὺς μαθητὲς τοῦ Ἁγίου Ἰλαρίωνος: «**Δ**ιαλέξτε ἓνα Μοναστήρι στὸ Βυζάντιο γιὰ τὸν ἑαυτό Σας καὶ τοὺς συμπατριῶτες Σας, ὅποιο Ἔσεῖς κρίνετε καλύτερο!». **Οἱ** Πατέρες ἀρνήθηκαν μὲ εὐγνωμοσύνη, διότι ἔθεωροῦσαν ἄδικο νὰ ἐγκατασταθοῦν σὲ Μοναστήρι, τὸ ὁποῖο δὲν εἶχαν κτίσει οἱ ἴδιοι μὲ τὰ χέρια τους. **Τ**ότε ὁ Αὐτοκράτωρ Βασίλειος ἔκτισε ἓναν μεγάλο Ναὸ σὲ θέσι, τὴν ὁποίαν ἐπέ-

λεξαν οἱ Γεωργιανοὶ πατέρες. **Ἔ**κτισε ἐκεῖ ἐπίσης καὶ Κελλιά. **Τ**ὸ Μοναστήρι αὐτὸ ὠνομάσθηκε Ρομάνα- Τζμίντα (τοῦ Ἁγίου Ρωμανοῦ).

Ἐκείνη τὴν ἰδέαν ἀνέθεσε στοὺς Ὅσιους καὶ τὴν ἀνατροφή τῶν δύο υἱῶν του, Λέοντος καὶ Ἀλέξανδρου.

Μερικὰ χρόνια μετὰ τὴν κοίμησι τοῦ Ὁσίου, ὁ Αὐτοκράτωρ Βασίλειος ἠθέλησε νὰ μεταφερθοῦν τὰ ἱερὰ Λείψανά του στὴν Πρωτεύουσα, ἀλλὰ οἱ κάτοικοι τῆς Θεσσαλονίκης ἀρνήθηκαν νὰ τὰ παραδώσουν. **Οἱ** ἀγγελιοφόροι τοῦ Αὐτοκράτορος ἀναγκάσθηκαν νὰ ἀνοίξουν τὴν Λάρνακα τὴν νύκτα καὶ νὰ μεταφέρουν λαθραῖα τὰ ἅγια Λείψανα στὴν Κωνσταντινούπολι.

Ἐκείνη τὴν νύκτα, ὁ Πατριάρχης καὶ ὁ λαὸς ὑποδέχθηκαν τὰ ἱερὰ Λείψανα μὲ ψαλμωδίες, λιτανεῖες καὶ θυμιάματα. **Ἐ**κείνη τὴν νύκτα ὁ Αὐτοκράτωρ ἐκράτησε αὐτὰ προσωρινὰ στὸ παλάτι του μέχρι νὰ κατασκευασθῇ μία εἰδικὴ κρύπτη. **Τ**ὴν τρίτη νύκτα μία ἀσυνήθιστη εὐωδία ἐξύπνησε τὸν Βασίλειο. **Κ**ανεὶς στὸ παλάτι δὲν ἤξερε ἀπὸ ποῦ προερχόταν. **Ἐ**κείνη τὴν νύκτα ὁ Αὐτοκράτορας ἀποκοιμήθηκε καὶ πάλι, ὁ Ἅγιος Ἰλαρίων τοῦ ἐμφανίσθηκε μὲ τὰ ἱερατικά του ἄμφια καὶ τοῦ εἶπε: «**Ἐ**κανες καλὴ πρᾶξι, Βασιλεῦ, νὰ φιλοξενήσῃς τὰ Λείψανά μου. **Ἐ**ν τούτοις, ἡ εὐωδία ἢ ὅποια σᾶς ἀρέσει τόσο πολὺ, δὲν τὴν ἀπέκτησα στὴς πόλεις, ἀλλὰ στὴν ἔρημο. **Ἐ**πομένως, ἂν θέλῃς νὰ ἔχῃς τὴν θεϊκὴ εὐλογία, μετάφερε με στὴν ἔρημο!».

Ἐκείνη τὴν νύκτα ὁ Αὐτοκράτωρ ἐνημέρωσε τὸν Πατριάρχη καὶ τὸν Διοικητὴ γιὰ τὰ γενόμενα καί, μὲ τὴν συγκατάθεσί τους, τὰ ἱερὰ Λείψανα τοῦ Ἁγίου Ἰλαρίωνος μεταφέρθηκαν μὲ μεγάλες τιμές στὴν Μονὴ Ρομάνα-Τζμίντα καὶ παραδόθηκαν στοὺς μαθητὲς του τὴν 9ῃ Δεκεμβρίου 876.

* * *

Ἀπολυτίκιον**

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Τῆς Γκαρέτζας Σεμνεῖον ἀνακαινίσαντα,
διαμιλλώμενον πόνοις, ἀσκητικῆς ἀγωγῆς,
τῷ Δαβίδ, νῦν Ἰλαρίωνα, τιμήσωμεν, ὡς Γε-
ωργίας φρυκτωρόν, καταυγάσαντα πιστούς,
ἀκτίσιν αὐτοῦ σοφίας, καὶ ἀρετῆς ἐκβοῶν-
τες· Χαίρε Ἀγγέλων ἰσοστάσιε.

Κοντάκιον**

Ἦχος πλ. δ'. Τῇ Ὑπερμάχῳ.

Τὸν ἐν ἀγῶσιν ἰσοστάσιον καὶ σύνοικον,
ἐν τῇ εὐκλείᾳ οὐρανῶν ἀνευφημήσωμεν, Ἰλα-
ρίωνα τὸν Ὅσιον τῆς Γκαρέτζας, καινιστὴν
σεπτῆς Μονῆς Δαβὶδ τοῦ ἔμφρονος, καὶ
αὐτοῦ τὴν θεῖαν μνήμην ἐορτάσωμεν, πόθῳ
κράζοντες· Χαίροις Πάτερ θειότατε.

Μεγαλυνάριον**

Χαίροις ὁ Σεμνεῖον σεπτοῦ Δαβίδ, ἐν Γκαρέτζα πόνοις, νυχθη-
μέροις καὶ ὄχετοῖς, ἱερῶν ἰδρώτων, ἀνακαινίσας Πάτερ, φωσφόρε
Ἰλαρίων, Χάριτος ἔσοπτρον.

*Τῷ δὲ ἐν Τριάδι Παναγίῳ Θεῷ,
τῷ ἐνδοξαζομένῳ ἐν τοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ,
προσκύνησις καὶ εὐχαριστία,
εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.
Ἀμήν!*

(*) Ἀπὸ διάφορες πηγές στὸ Διαδίκτυο.

Ὁ Βίος τοῦ Ὁσίου Ἰλαρίωνος ἐγράφη κατ' ἀρχὴν στὴν ἑλληνικὴ γλῶσσα ἀπὸ τὸν Μοναχὸ Βασίλειο, μαθητὴ τοῦ Ὁσίου, πρωτασηκρήτη καὶ φιλόσοφο, κατόπιν ἐντολῆς τοῦ Αὐτοκράτορος Βασιλείου Α'. Ὁ Μοναχὸς Βασίλειος χρησιμοποίησε γιὰ τὴν συγγραφὴ τοῦ Βίου τὶς πληροφορίες, τὶς ὁποῖες ἔλαβε ἀπὸ τοὺς μαθητὲς τοῦ Ὁσίου καὶ κυρίως ἀπὸ τὸν Ἰσαάκ, ὁ ὁποῖος συνῴδευσε τὸν Ἰλαρίωνα κατὰ τὴν ἱεραποδημία του στὴν Ρώμη. Ἐχει ὑποστηριχθῆ, ὅτι ὁ Βασίλειος ἦταν γεωργιανῆς καταγωγῆς καὶ ἐπιτελοῦσε, ὡς πρωτασηκρήτης, μεταφραστικὸ ἔργο.

Βασικὴ πηγὴ γιὰ τὸ πρόσωπο τοῦ Ὁσίου Ἰλαρίωνος συνιστᾷ σήμερα ὁ σωζόμενος γεωργιανὸς Βίος του, ὁ ὁποῖος συνιστᾷ μετάφρασι τοῦ ἑλληνικοῦ Βίου, ὁ ὁποῖος πραγματοποιήθηκε ἀπὸ τὸν Μοναχὸ Θεόφιλο, ὁ ὁποῖος διετέλεσε καὶ Μητροπολίτης Ταρσοῦ, ὕστερα ἀπὸ προσταγὴ τοῦ Ἰβηρος Βασιλέως Δαβὶδ Γ' (1089-

1125). Ὑπῆρξε, ὡστόσο, καὶ δεύτερος γεωργιανὸς Βίος τοῦ Ὁσίου, σημαντικὰ διαφορετικὸς ἀπὸ τὸν πρῶτο. Σὲ γεωργιανὰ χειρόγραφα σώζεται ἐπίσης καὶ Ἀκολουθία γιὰ τὸν ὄσιο Ἰλαρίωνα.

Ἀξιοσημείωτη εἶναι, τέλος, ἡ πληροφορία ἢ ὁποία προέρχεται ἀπὸ περιηγητὲς τοῦ προηγούμενου αἰῶνος, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία στὸ Ναὸ τοῦ Ἁγίου Δημητρίου σωζόταν ψηφιδωτὴ παράστασις τοῦ Ὁσίου, μὲ τὴν ἐπιγραφὴ «Ἰλαρίων ὁ Ἰβηρ», ἃν καὶ ἡ ἀρχαιολογικὴ ἔρευνα δὲν ἐπιβεβαίωσε κάτι τέτοιο (βλ. <https://www.pemptousia.gr/2023/11/osios-ilarion-o-ivir-822-875/>).

(**) Γεωργιανὸν Προσκυνητᾶριον, Δρος Χαραλάμπους Μ. Μπούσια, σελ. 113, ἐκδ. Ἱερᾶς Μονῆς Ἁγίου Γεωργίου Ἡλίων Αἰδηψοῦ, Ἀθῆναι 2012.